

Π Α Λ Η Ε Σ   Α Ν Α Μ Ν Η Σ Ε Ι Σ

Ραδιοφωνική έκπομπή δια τήν : 30ην
Ιουλίου 1972, ημέραν ΚΥΡΙΑ -
ΚΗΝ καί ὥραν : 20.30 - 21.00.

147ⁿ

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ὁ ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ καί ὁ ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ -
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδοῦ ἡ ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐγαπητέ μου Γιάγιο, πρέπει νά σοῦ διαβάσω μιὰ σύντομη ἐπι-
στολή πού λάβαμε ἀπό ἕναν ἀκροατή μας...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Τί μᾶς γράφει αὐτός ὁ ἀκροατής μας ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θά σοῦ διαβάσω τήν ἐπιστολή καί θ' ἀκούσης. Ἀγαπητοί μας
κύριοι Κώστα Γιαννίδη καί Δημήτρη Γιαννουκίδη. Μᾶς ἔχετε πεῖ
καί μᾶς λέτε πάντοτε τόσα καλά καί ἐνδιαφέροντα γιά τήν παλιή
μας τήν Ἀθήνα, πού τᾶ ἔχομε λίγο μπερδεμένα στό κεφάλι μας,
δσον ἀφορᾷ τίς χρονολογίες. Δέν μᾶς κάνετε τήν χάρι, νά μᾶς
πῆτε χρονολογικά τίς μεγάλες ἡμερομηνίες τῆς Ἀθήνας, μά νά
τά λέτε λίγο ἀργά, γιά νά κρατήσωμε σημειώσεις...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ὑπογραφή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὑπογραφή καμμία, ἢ μᾶλλον μιὰ ἀνώνυμη ὑπογραφή : Παλαιός
Ἀθηναῖος.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Κι' ἐσύ τί λές ἀγαπητέ μου Δημήτρη ; Μποροῦμε νά κάνωμε αὐτό
πού ζητᾷ μέ τόση εὐγένεια ὁ παλαιός αὐτός Ἀθηναῖος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Γιατί δέν μποροῦμε ; Πρέπει ὅμως νά πιάσωμε τό θέμα ἀπό τήν
ἀρχή.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ἀπό τήν ἀρχή βέβαια. Εἴρομε ὅτι μετά τήν Ἐπανάστασι τοῦ
1821, πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος ἔγινε τό Ναύπλιο. Ποιός ἔφριξε
τήν ἰδέα νά γίνῃ ἡ Ἀθήνα πρωτεύουσα καί πότε ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μπράβο Γιάννο πού έτοποθέτησες πολύ σωστά τό θέμα. Ποιός έρριξε τήν ιδέα νά γίνη η 'Αθήνα πρωτεύουσα της 'Ελλάδος καί πότε ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Νομίζω πώς έτσι πρέπει ν' αρχίσωμε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Σωστά. Δοιπόν, στά 1832 καί μάλιτα σέ μιá γερμανική έφημερίδα της 15 'Οκτωβρίου 1832, δημοσιεύθηκε ένα κερσο για τήν νεώτερη 'Ελλάδα. 'Η έφημερίδα αυτή είναι η " Γενική 'Εφημερίς " του Βερολίνου, η " 'Αλλημερσίνε Τσαϊτουνγκι ".
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ 'Η 'Αλλημερσίνε Τσαϊτουνγκι. Και τί έλεγε αυτό τό κερσο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν θά τό ξέραμε έν δέν τό άνεδημοσίευε ύστερα από μερικές ήμέρες, μιá έφημερίδα του Ναυπλίου, ο " χρόνος ". Μπορείς νά διαβάσης τήν σχετική περιλοπή.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Αυτό ασφαλώς θά έχη ένδιαφέρον. Για νά δοϋμε... (Διαβάζει) Τό κλίμα, τό κάλλιστον πρός οίκοδομίαν ύλιόν, λιμένες καί δρμος εύχρηστότατος πρός τήν κατά πάσαν διεύθυνσιν έμπορίαν έτι δέ καί αι μέγισται έν της αρχαιότητος αναμνήσεις, αποτελοϋσιν άξιωσίεις δικαιοτάτες, μή δυναμένες νά παροραθώσιν, έννευ μεγάλων πολιτικων σφαλμάτων. Αί 'Αθηναί δύνανται έντός όλίγων έτων, νά προαχθώσιν είς άνθοϋσαν πόλιν...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα. Καί αυτά τά γράφει η γερμανική έφημερίδα του Βερολίνου, η " 'Αλλημερσίνε Τσαϊτουνγκι " στά 1832, τον 'Οκτώβριο του 1832, σέ μιá έποχή δηλαδή πού είς τήν 'Αθήνα ύπάρχει άκόμη τουρκικός στρατός καί στην 'Ακρόπολι κυματίζει τουρκική σημαία.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ναι, αλλά είναι γνωστόν ότι πρόκειται νά έλευθερωθη η πόλις
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οπως δηποτε μά αυτή η παράδοσις της 'Αθήνας από τους Τούρκους γίνεται τον Μάρτιο, 31 Μαρτίου ακριβώς του 1833, όποτε ύφώθηκε στην 'Ακρόπολι η έλληνική σημαία καί ύπεστάλη η ήμισέληνος
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δοιπόν η 'Αθήνα γίνεται έλληνική τήν 31 Μαρτίου 1833. " Έτσι ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάλιστα. Καί ύστερα από έναμιση περίπου μήνα, στις 11 Μαΐου 1833, ο νεαρός βασιλεύς "Οθων, επισκέπτεται τήν 'Αθήνα για πρώτη φορά. 'Ο ένθουσιασμός τών κατοίκων είναι άπερίγραπτος.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μιά στιγμή. Μιά λεπτομέρεια. Πόσους κατοίκους είχε τότε ή 'Αθήνα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Περίπου έπτά χιλιάδες ψυχές μόνο. Καί νά λογαριάσης Γιάγιο ότι οί μισοί είναι τοσσοιοι καί οί άλλοι μισοί έθνηατοι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ομως έκτός από τό έρθρο τής γερμανικής έφημερίδος, έλλη συζή- τησις δέν έγινε για νά γίνη ή 'Αθήνα πρωτεύουσα τής 'Ελλάδος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. Καί φαίνεται ότι αυτή ή πρώτη επίσκεψις του "Οθωνος στην 'Αθήνα, ήτανε ένεπίσημη καί δοκιμαστική βολή. 'Ο "Οθων έπεσκέ- φθη τήν 'Αθήνα, για νά ιδή έν του έρεσε ο τόπος. Καί αυτό απο- δεικνύεται διότι μετά τέσσερις μέρες, στις 15 Μαΐου - 11 Μαΐ- ου έγινε ή πρώτη επίσκεψις του "Οθωνος - στις 15 Μαΐου λοιπόν τό 'Υπουργικό Συμβούλιο στό Ναύπλιο, αποφασίζει νά όρισθη πρωτεύουσα του Κράτους ή 'Αθήνα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Είπες τό ύπουργικό Συμβούλιο. Ποιός ήτανε τότε πρωθυπουργός ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο 'Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος καί συνεργάτης του έξιος σέ όλα ο Σπυρίδων Τρικούπης, ο γνωστός ιστορικός
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Φαντάζομαι ότι θα έγινε μάχη για νά όρισθη ή 'Αθήνα πρωτεύουσα
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάχη δέν θα πή τίποτε. Πόλεμος πραγματικός. Καθένας ήθελε καί άλλη πόλι για πρωτεύουσα. 'Επρότειναν τήν Κόρινθο, έπρότει- ναν τήν 'Υδρα, οί 'Αναπλιώτες έπέμεναν για τό Ναύπλιο καί ύπη- ξαν καί μερικοί, όχι λίγοι, ~~αλλά~~ που έλεγαν νά μείνη προσωρι- νή πρωτεύουσα τό Ναύπλιον καί νά όρισθη από τότε, για όριστι- κή πρωτεύουσα ή Κωνσταντινούπολις.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Οπως δήποτε όμως, ή γνώμη του Μαυροκορδάτου υπερίσχυσε καί όρίσθηκε πρωτεύουσα του κράτους ή 'Αθήνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ομως δέν έγινε άμέσως ή μεταφορά τής πρωτευούσης καί του "Οθωνος στην 'Αθήνα.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό τό ξέρω, γιατί τό ἔχομε ξαναπεί. Μετά εἴκοσι μήνες ἀπό τότε, τήν πρώτη Δεκεμβρίου 1834, ἔγινε ἡ επίσημη ἐγκατάστασις τῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ "Ἰσθμίου" στήν Ἀθήνα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι, μά στό ἀναμεταξύ, στίς 25 Αὐγούστου 1834, τρεῖς μήνες πρίν ἀπό τήν ἐγκατάστασί του στήν Ἀθήνα, ὁ "Ἰσθμίου" κάνει τήν δεύτερη ἐπίσημή του. Καταλαβαίνεις βέβαια ὅτι ἡ ὑποδοχή αὐτή τήν φορά, ἦτανε πανηγυρική. Ὁ "Ἰσθμίου" θά μῆ ἔφιππος στήν πόλι ἀπό τήν Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Πολύ σωστά. Γιὰ νά πάη στήν μικρή ἐπιλησία πού εἶναι δίπλα στήν Μητρόπολι, γιά τήν δοξολογία.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στήν Πύλη τοῦ Ἀδριανοῦ ἔχουν κρεμάσει ἕνα τεράστιο στεφάνι ἀπό δάφνη. Κάποιος παλαιός ἀμαξῆς τῆς Ἀθήνας μου ἔλεγε ὅτι τό δάφνινο αὐτό στεφάνι, ὅπως εἶχε ἀκούσει ἀπό τόν παππού του εἶχε διάμετρο δύο μέτρα καί μιὰ ταινία μέ μιὰ ἐπιγραφή σέ γλῶσσα φυσικά ἀρχαϊκή : Αἶ δ' ἐστίν Ἀθηναί, θησέως τε καί Ἀδριανοῦ, Ἰσθμίου νῦν πόλις !...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Προσφώνησις δέν ἔγινε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πῶς δέν ἔγινε ; Τόν προσεφώνησε ὁ πρόεδρος τῆς δημογεροντίας ὁ Ἰωάννης Βλάχος, παλαιός γηγενῆς Ἀθηναῖος. Ὁρίστε ἔφω ἔδω ἕνα μικρό ἀπόσπασμα τοῦ λόγου τοῦ Βλάχου. Διάβασέ 'το Γιάννη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Οἱ εἰς ταύτην τήν κατ' ἐκλογὴν σου πόλιν οἰκοῦντες, δι' ἡμῶν τῶν δημογερόντων σέ ἀσπάζονται, ὦ Βασιλεῦ. Ἡ αἰσία ἐνταῦθα ἄφιξις σου θέλει εἶσθαι, ἱστορική ἐποχή, ἀρχή οὔσα ἐλπίδων ἀγαθῶν, οὐχί μόνον διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ἀλλά καί δι' ὅλον τόν πεπολιτισμένον κόσμον...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐπρεπε ὅμως νά κάνουν καί ἕνα δῶρο στόν Βασιλέα οἱ Ἀθηναῖοι μά τί δῶρο μπορούσαν νά τοῦ κάνουν οἱ φτωχοί Ἀθηναῖοι, δῶρο ἀντάξιο γιά ἕνα βασιλεῖ ; Καί σιεφθήκανε νά τοῦ προσφέρουν ἕνα δῶρο συμβολικό : Μιὰ ζωντανή κουκουβάγια σ' ἕνα μεγάλο κλουβί.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Πραγματικά συμβολικό δῶρο, γιατί ἡ κουκουβάγια θεωρεῖται ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα τὸ πούλι τῆς σοφίας, ἀφοῦ καὶ ἡ θεὰ τῆς Σοφίας ἡ Ἀθηνᾶ, εἰκονιζότανε πάντα μὲ μιὰ κουκουβάγια στὸ πλευρὸ τῆς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ἔτσι εἶναι. "Ὁμως πρὶν προχωρήσωμε στὴν ὑποδοχὴ τῶν ἀθηναίων στὴν δεύτερη ἐπίσκεψι τοῦ "Οδωνος, ἔς θυμηθοῦμε καὶ κανένα τραγοῦδι, ποῦ νὰ μὴν εἶναι τόσο παλαιὸ βέβαια...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Ὁχι, κάπως νεώτερο ... "Ἐνα τραγοῦδι ποῦ ἦτανε πολὺ τῆς μόδας γύρω στὰ 1920... Ἡ Κλειώ θὰ μᾶς τὸ θυμίσῃ.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μὲ συνοδεία πιάνου) Εἶναι πολὺς καιρὸς ποῦ σ' ἔχω χάσει
 κι' ἔδινα ~~εὐχαριστίες~~ ἐδῶ κι' ἐκεῖ σ' ἀναζητῶ
 Σκέπτομαι ὅτι πιά μ' ἔχεις ξεχάσει
 καὶ τριγυρίζω καὶ παραπατῶ...

"Ἦσουν ἡ μικρὴ μου ἀγαπημένη
 κι' ἤξερες πόσο πόσο σ' ἀγαπῶ
 καὶ τίποτ' ἄλλο τώρα δέν μου μένει
 ἀφοῦ δέν ἔχω στὴν ζωὴ σιοπὸ...

Ναί - ἀφοῦ μαζί σου πιά δέν θὰ βρεθῶ
 μικρὴ μου ἀγαπημένη,
 νὰ φύγω ἀπὸ τὸν κόσμο, νὰ χαθῶ !...

2.

Δέν θὰ μοῦ φύγῃς μέσ' ἀπὸ τὴν σκέψι
 καὶ μ' ἀναμνήσεις πιά μὲ τυραννῆς
 ποιὸς σ' ἔχει τόσο - τόσο ξεπλανέφει
 καὶ μ' ἀφῆσες καὶ δέν μὲ συμπονᾷς...

Γιὰ μένα ἦσουν πάντα ἡ ζωὴ μου
 γι' αὐτὸ καὶ δέν ἐσιπέφθηες σωστὰ
 κι' ὅταν θὰ βγάλω τὴν στερνὴ πνοή μου
 θὰ λέω : σ' ἀγαπῶ... φιθυριστὰ

Ρεφραίν

Ναί, ἀφοῦ μαζί σου πιά δέν θὰ βρεθῶ
 Μικρὴ μου ἀγαπημένη
 ἔς φύγω ἀπὸ τὸν κόσμο, νὰ χαθῶ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναί, τὸ θυμηθῆμα κι' ἐγὼ αὐτὸ τὸ ἰταλικὸ τραγοῦδι. Τὸ εἶχανε χρησιμοποιήσει σὲ πολλές ἐπιθεωρήσεις οἱ παλαιοὶ θεατρικοὶ συγγραφεῖς ὁ Ἀντώνης Βῆτης καὶ ὁ Αἰμίλιος Δραγάτσος. "Ὁμως ἔς ξαναγυρίσωμε στὴν ὑποδοχὴ τοῦ "Οδωνος στὴν δεύτερή του ἐπίσκεψι στὴν Ἀθήνα

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δέν εἶχε γίνει ἀκόμη πρωτεύουσα ἡ πόλις.

Καὶ αὐτὸ αὐτὸ τραγοῦδι

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οχι. Όμως λίγες μέρες πριν από την δεύτερη επίσκεψη του "Οθωνος, είχαν αρχίσει οι ανασκαφές γύρω από την "Ακρόπολι. Καί είχαν ορισθεί τὰ επίσημα ἐγχειρίδια τῶν ανασκαφῶν γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ "Οθωνος. Θάβει λοιπόν ὁ "Οθων στὴν "Ακρόπολι καί τὸν ὑποδέχεται μιὰ ἀληθινὴ ἐκπληξις. Καμμιά πανηγυριὰ κορίτσια τῆς "Αθήνας, λευκοφορεμένα πού τοῦ προσφέρουν δεύτερο δάφνινο στεφάνι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μαντεύω ποιά ἦτανε αὐτά τὰ λευκοφορεμένα κορίτσια τῆς "Αθήνας. Οἱ μαθήτριες τοῦ Παρθεναγωγείου Χίλλ, τοῦ παλαιότερου σχολείου τῆς "Αθήνας, πού τό ἔδρυσεν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἕνας ἀμερικανὸς ἰεραπόστολος ὁ Τζώρτζ Χίλλ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Καί στό δάφνινο στεφάνι ὑπῆρχε μιὰ μεταξωτὴ κορδέλλα μέ χρυσὰ γράμματα : Τῷ ἐνδόξῳ ἀναγέρτῃ τοῦ Παρθενῶνος, Βασίλειαι παρθενικαί τῶν "Αθηναίων, χορεῖται.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αἱ παρθενικαί τῶν "Αθηναίων χορεῖται. Μά καλὰ, τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη πού δέν ὑπῆρχαν οὔτε τυπογραφεῖα καί κυρίως δέν ὑπῆρχε χρυσοτυπία, πῶς γράφανε μέ χρυσὰ γράμματα στίς ταινίες ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τὰ γράμματα Γιάνιο μου, ἦτανε κεντημένα μέ χρυσοῦ κλωστή.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τώρα μάλιστα, τό καταλαβαίνω.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Όμως ἡ "Αθήνα δέν εἶναι ἀκόμη πρωτεύουσα. Τό "Υπουργικὸ Συμβούλιο ἔχει πάρει τὴν ἀπόφασιν, μὰ πρέπει νὰ ἐκδοθῇ καί Βασιλικὸ Διάταγμα πού νὰ τό ὑπογράψῃ, ὅχι ὁ "Οθων πού ἦτανε ἀκόμη ἀνήλικος, μὰ ἡ βαυαρικὴ "Αντιβασιλεία καί τό Διάταγμα αὐτό ὑπογράφεται στίς 18 Σεπτεμβρίου 1834, εἴκοσι μέρες περίπου μετὰ τὴν δεύτερη ἐπίσκεψιν τοῦ "Οθωνος. ~~Καὶ τότε~~
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τό βασιλικὸ Διάταγμα ὄριζε ὅτι μεταφορὰ τῆς πρωτεύουσας θὰ γινότανε τὴν πρώτη Δεκεμβρίου τοῦ ἰδίου ἔτους 1834.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αὐτὴν τὴν ἡμερομηνία πιά τὴν ξέρεις ἀπ' ἔξω κι' ἀναπαυτὰ ἀγαπητέ μου Γιάνιο.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μὰ τὴν ἔχομε πεῖ τόσες φορές : Πρῶτη Δεκεμβρίου 1834.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Στο αναμεταξύ όμως έχει ανάψει τριηκούβερτος καυγάς στην Αθήνα, για τό μέρος όπου θάκτισθη τό Ανάκτορο του Ήθωνος. Η γενική γνώμη ήτανε νά βρεθῆ τό υγιεινότερο μέρος τῆς Αθήνας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τόν καταλαβαίνω τόν καυγά. Καθένας θά ἔλεγε πῶς ἡ γειτονιά του εἶναι τό πιό υγιεινὸ μέρος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀκριβῶς. Μερικοὶ πρότειναν νά κτισθοῦν τὰ Ἀνάκτορα στην Ἀκρόπολι ἐπάνω. Πά τὴν πρότασι αὐτὴ τὴν ἀπέρριψε πρῶτος ὁ πατέρας του Ήθωνος, ὁ σοφὸς βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος, ὁ ποῦτος εἶπεν ὅτι δέν ἐπιτρέπεται εἰς τὸν ἔνδοξον καὶ σεπτὸν αὐτὸν χώρον νά κτισθοῦν σύγχρονα ἀνάκτορα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νομίζω ὅτι ἐπρότειναν καὶ τὸν Πειραιᾶ ἀκόμη γιὰ νά κτισθοῦν τὰ Ἀνάκτορα.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βεβαίωτατα. Καὶ μάλιστα μέ τὴν δικαιολογίᾳ ὅτι θά ἔπρεπε ὁ Ήθων ν' ἀντικρύσῃ τὴν θάλασσα, γιὰ νά ἔχῃ ὑπ' ὄψιν του ὅτι ἀπὸ τὴν θάλασσα θά ἔλθῃ τό μέλλον τοῦ νέου κράτους. Τελικὰ ἐλήφθη ἀπόφασις νά κτισθοῦν τὰ Ἀνάκτορα στὸν λόφο τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Στὸν λόφο τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ; Ποῦ βρισκότανε αὐτὸς ὁ λόφος
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐκεῖ όπου εἶναι σήμερα κτισμένα τὰ Παλαιὰ Ἀνάκτορα πού λέμε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Λεγότανε αὐτὸ τό μέρος ἔτσι ; Λόφος τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ναι. Σκέφου ὅτι τὴν ἐποχὴ ἐκεῖνη, ἑνατὸν σαράντα χρόνια πρὶν, ἡ Αθήνα, τελείωνε ἕως τὴν σημερινὴ λεωφόρο Ἀμαλίας. Τό μέρος ἐκεῖνο λογαριαζότανε ἔξω ἀπὸ τὴν Αθήνα, ἦτανε ἓνα μικρὸ ὄφραμα τάνη μ' ἓνα ἐξωκλήσι τότε, τό ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καὶ ποιὸς ἐπέβαλλε τὴν γνώμη του γι' αὐτὸ τό μέρος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Θά σοῦ πῶ, ἀλλὰ πρατήσου καλά γιὰ νά μὴν πέσης κάτω.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κρατεῖέμαι καὶ λέγε.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οἱ χασάπηδες τῆς Αθήνας. Τί μέ κοιτάζεις ἔτσι ; Οἱ χασάπηδες.

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Δέν είμαστε καλά. Οί χασάπηδες είχανε γνώμη γιά τήν τοποθεσία τών 'Ανακτόρων ; Δέν τό καταλαβαίνω αυτό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Βά τό καταλάβης όταν θά σου τό εξηγήσω άργότερα, άφού πρώτα θυμηθούμε καί καν'να παλαιό τραγουδι, νεωτέρας έποχής βέβαια.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Συμφωνώ, άς αφήσωμε τήν κλειώ νά μίς διαλέξη όποιο θέλει.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Μ α ρ ί α Κ. τ. λ. Λ. τ. λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί τώρα, άνυπομονώ ν' άκούσω γιά τούς χασάπηδες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Ξάχνανε λοιπόν οί έθνηαίτοι νά βροθνε τό πιο ύγιεινό μέρος τής 'Αθήνας, μά πού νά τό βροθνε ; 'Αλλού ύπήρχαν έλη μέ κουνούπια, έλλοϋ ύπήρχε μεγάλη ύγρασία... μαλλώνανε λοιπόν έφς ότου οί χασάπηδες τής 'Αθήνας είπαν νά δοκιμάσουν τήν ύγρασία κάθε γειτονιάς. Καί πώς τήν δοκιμάσανε ; Κρεμάσανε σέ δένδρα διάφορα πορμάτια κρέατα. Τό κρέας πού θά πάθαινε άποσύνθεσι πιο άργά έπό τ'έλλα θά ήτανε τό πιο ύγιεινό, θά είχε λιγώτερη ύγρασία.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί όμως είναι σωστή αυτή ή σκέψις. Καί βρέθηκε ότι στον λοφίσκο αυτόν του 'Αγίου 'Αθανασίου δέν χάλασε τό κρέας πολύ εΰπολα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αργότερα από τά έλλα κρέατα. Καί έτσι ελήφθη απόφασις νά κτισθουν έκει τά 'Ανάκτορα, πού ήτανε καί ύψωμα καί θά ταίριαζε σέ βασιλικό παλάτι.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί έτσι εντίσθησαν έκει τά 'Ανάκτορα, άργότερα όμως, μετά δύο χρόνια στα 1836 πατετέθη ό θεμέλιος λίθος τών 'Ανακτόρων.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στο άναμεταξύ όμως, στα 1834, 13 Νοεμβρίου ιδρύεται τό πρώτο έρχαιολογικό Μουσείο τής 'Αθήνας. Καί ξέρεις πού ; Στο θησεϊο.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Στο θησεϊον ; Σέ ποιο μέρος άκριβώς του θησεϊου ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στόν ναό του 'Αγίου Γεωργίου του 'Αναμάτη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ "Αη Γεώργη 'Αναμάτη, πρώτη φορά άκούω στην ζωή μου. Πού ήτανε αυτός πάλι ;

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο άρχαιος ναός του Θεσείου, είχε μεταβληθεί επί Τουρκοκρατίας σέ χριστιανική έκκλησία μέ τό όνομα του 'Αγίου Γεωργίου. 'Επειδή όμως δέν είχε τικαινό παρᾶ, αλλά λειτουργούσε σποραδικά, ό λαός τόν είχε βγάλει τεμπέλη, άκαμάτη καί τόν ξέρανε όλοι έτσι : "Αη Γιώργη 'Ακαμάτη !
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καταλαβαίνω τώρα. Καί στόν χώρο του άρχαιου ναού του Θεσείου στεγάσθηκε τό πρώτο άρχαιολογικό Μουσείο της 'Αθήνας. φαντάζομαι ότι μέσα στά έρείπια της 'Αθήνας, όπου καί νά σιάβανε βρίσκανε άρχαιότητες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί ήτανε άπαραίτητη ή ύπαρξις κλειστού χώρου για νά φυλάγονται αυτοί οί θησαυροί. Τέλος μία ιστορική ήμερομηνία για τήν 'Αθήνα, είναι ή πρώτη Δεκεμβρίου 1834 πού γίνεται ή έγνατάσις των 'Αρχών στα λίγα σπίτια πού έσώζοντο τότε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ναι, πενιχρά σπίτια στους πρόποδες της 'Ακροπόλεως όπως έγραφε στην Κυβέρνησί του ό αυστριακός πρεσβευτής τότε. Καί τά μόνα έμφανίσιμα κτίρια ήτανε δυό τρία τούρνια τζαμιά καί ό πύργος του 'Ελγίνου μέ τό περίφημο ρολόϊ της 'Αγορᾶς της όδου 'Αδριανού.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Αυτό μάλιστα. Καί έγραφε ό πρεσβευτής της Αυστρίας στην Κυβέρνησί του : Τά ένοίματα καί τά τρ όφιμα είναι τόσο άκριβά όσον πουθενά έως άλλου εις τόν γνωστόν κόσμο. "Ομως έλπίζεται ότι θα γίνει πιο εύθυνη ή ζωή, φιότι ή Κυβέρνησις προβαίνει εις διατιμήσεις των τροφίμων. Καί τώρα φθάνομε σέ μία μεγάλη ήμερομηνία : 20 Μαΐου 1835, εξη μήνες μετα τήν έγνατάσασι του "Οθωνος στην 'Αθήνα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Γιατί ; Τί έγινε εκείνη τήν εικοστή Μαΐου 1835 ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Ο "Οθων πού ήτανε ανήλικος καί βασίλευε μέ τήν βαυαρική αντιβασιλεία, ενηρύχθηκε ενήλικος καί ανελάμβανε μόνος του τήν βασιλική έξουσία, σαν άπόλυτος μονάρχης. Χαλάει ό κόσμος στην μικρή 'Αθήνα. ~~Εκείνη~~ Κανονίες από τά Πυροβολικά καί μουσικές στους δρόμους...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ναί, ἔω διαβάσει κάπου μιᾶ περιγραφή : "Ἐπιποιοὶ κήρυκες περιφέρονται εἰς τὰ δόους καὶ ἀναγινώσκουν προκηρῦξεις ποῦ ἀρχίζουν ὅλες ἔτσι : Ἡμεῖς, Ὁθων, ἐλέω θεοῦ ἀπόλυτος μονάρχης τῆς Ἑλλάδος...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀπόλυτος μονάρχης, βέβαια κτυπάει λίγο ἔσχημα αὐτὴ ἡ φράσις στὸ αὐτί, μὰ ποιὸς προσέχει τέτοιες λεπτομέρειες. Τὸ εὐχάριστο εἶναι ὅτι γλυτώνει ἡ Ἑλλάδα ἀπὸ τὴν βαυαρικὴ Ἀντιβασιλεία... ποῦ εἶχε κάνει ἀριετὰ κατὰ τὸν τόπο.

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καὶ ὁ νεαρὸς βασιλεὺς, ὁ Ὁθων, ποῦ καμαρώνει τώρα ποῦ ἐγινε Ἐνήλιος γυρίζει μὲ τὸ ἔλογό του σ' ὅλες τίς γειτονιές τῆς Ἀθήνας, γιὰ νὰ τὸν δοῦνε οἱ ὑπήκοοί του...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Καὶ εἶναι ἡ πρώτη φορὰ ποῦ γίνονται, φευτογίνονται δηλαδὴ ἀγῶνες δρόμου καὶ ἄλματος στὴν Ἀθήνα. Στὴν πλατεῖα τοῦ θησείου, τρέχουν καὶ πηδοῦν αὐτοσχέδιοι ἀθληταί. Γίνονται ἐκδομη καὶ ἀγῶνες ἵππασίας... ἐνῶ τὴν νύχτα, προσπαθοῦν οἱ κάτοικοι νὰ φαγωγήσουν τὴν πόλι μὲ δαυλοὺς ἀπὸ ρετσίνι... Καθὼς καπνὸ γερρίζει τὴν πόλι, μὰ οἱ ἀθηναῖοι μὲ τίς φουστανέλλες χορεύουν συρτό, τσάμικο καὶ χασάπικο παντοῦ...

ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Μέσα σὲ τόσο γλέντι, ἕς γλεντήσωμε κι' ἐμεῖς μ' ἓνα περίφημο ἰταλικὸ τραγοῦδι ποῦ θὰ μᾶς πῆ ἡ καλὴ μας ἡ Κλειώ...

ΓΑΒΡΙΩ ΔΕΝΑΡΑΟΥ (μὲ συνοδεία πιάνου) Φουνικουλί - φουνικουλα...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἐξη μῆνες μετὰ τὴν ἐνηλικίωσι τοῦ Ὁθωνος, στὶς 25 Νοεμβρίου 1835, καταφθάνει στὴν Ἀθήνα, γιὰ νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν γιό του τὸν Ὁθωνα, ὁ βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας Λουδοβίκος. Τοῦ γίνεται μεγάλη ὑποδοχή. Στὸ ἀναμεταξύ οἱ ξένες πρεσβεῖες ἔχουν ἀποικτήσει κτίρια καὶ οἰκίματα κάπως εὐπρόσωπα. Φωταφίες γίνονται παντοῦ, γεύματα καὶ χοροί. Οἱ ἔφημερίδες δημοσιεύουν ποιήματα τοῦ Λουδοβίκου, ποῦ τὰ μεταφράζουν ἀπὸ τὰ γερμανικὰ, ποιήματα γιὰ τὴν δόξα τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος. Κι' ὁ Λουδοβίκος γίνεται ἀγαπητὸς ἀπὸ τὸν λαό.

- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Καί φθάνομε τώρα σέ ἄλλη μιὰ ἱστορική ἡμερομηνία γιὰ τήν Ἀθήνα καί γιὰ τόν Ἑλληνισμό. Δεκαπέντε Μαΐου 1837...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Τό ἐγκαίνια τοῦ Πανεπιστημίου. Καί ξέρεις ποῦ ἐστειλάσθηκε τό πρῶτο Πανεπιστήμιο τῆς Ἀθήνας ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Θά σοῦ φανῆ παράξενο ποῦ θά σοῦ πῶ ὅτι ξέρω. Στήν Πλάνα, στό σπίτι τοῦ ἀρχιτέκτονος Κλεάνθη...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Κι' ἐσένα Γιάγιο μου, θά σοῦ φανῆ πιό παράξενο ἀκόμη ἂν σοῦ πῶ, ὅτι σώζεται ἀκόμη αὐτό τό κτίριο, ἐρειπωμένο βέβαια, τελείως κατεστραμένο, ἀλλά σώζεται. Κι' ἐκεῖ ἐλειτούργησε τό Πανεπιστήμιο ἕως τό 1841, τέσσερα ὀλόκληρα χρόνια γιὰ νά βγάλη τοῦς πρῶτους ἐπιστήμονες.
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Εἶναι ἀλήθεια ὅτι οἱ πρῶτοι φοιτηταί τοῦ Πανεπιστημίου ἦτανε τριάντα καί σαράντα ἐτῶν ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἀληθέστατο καί πρὸς τιμὴν τους αὐτό. Εἶχανε βγάλει στό Γυμνάσιο, δουλεύανε σέ διάφορες ἐργασίες καί ὅταν ἰδρύθηκε τό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο, πηγαίνανε νά μάθουν περισσότερα γράμματα. Σκέφου ὅτι ἀπό τήν φτώχεια τους δέν εἶχανε νά φορέσουν πανωφόρια καί πῆγαιναν τόν χειμῶνα στό Πανεπιστήμιο τυλιγμένοι μ' ἓνα πλεχτό σάλι... ἀλλά διαβάζανε, μελετούσανε μ' ἓνα λαδοφάναρο τρίς νύχτες στά φτωχικά τους δωμάτια καί μαθαίνανε...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Ἄλλη χρονολογία σημαδιακή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 1838. Ἐλλάζει μέ βασιλικό διάταγμα ἡ ἡμερομηνία τῆς Ἑθνικῆς ἑορτῆς. Ἔως τότε ἡ Ἑθνική ἑορτή ἐσταζώτανε τήν πρώτη Ἰανουαρίου, τήν Πρωτοχρονιά...
- ΓΙΑΝΝΙΑΗΣ Γιατί τήν Πρωτοχρονιά ; Πρώτη φορά τό ἀκούω αὐτό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Διότι ἀνήμερα Πρωτοχρονιά συνήλαθε στήν Ἐπίδαυρο στά 1822 ἡ πρώτη Ἑθνοσυνέλευσις τῶν Ἑλλήνων καί ὑπέγραψε τήν Προκήρυξι τῆς Ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί εἶ ε καθιερωθεῖ ἡ Πρωτοχρονιά γιά 'Εθνική 'Εορτή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Αλλά στέ 1838, ἀποφασίσθηκε νά ἐορτάζεται σάν 'Εθνική 'Εορτή ἡ 25 Μαρτίου καί ἀπό τότε ἔμεινεν ἔτσι...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νά λοιπόν πού κίναμε σήμερα μιά ἐπισκόπησι ἕως τά 1838...

'Ελπίζω τήν προσεχῆ μας συνάντησι νά εξακολουθήσωμε. Γιᾶ τήν ὥρα ἕς θυμηθοῦμε κανένα παλαιό τραγοῦδι πρίν τελειώσωμε.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (Μέ συνοδεία πιάνου) Φωτιά καί Εἰρήνη...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.